

ZARZĄDZENIE Nr 198 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 3 listopada 1959 r.

w sprawie uwzględnienia w ewidencji pracowników i osób pobierających naukę danych dotyczących stosunku tych osób do powszechnego obowiązku wojskowego.

Na podstawie art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kierownicy urzędów, instytucji, przedsiębiorstw i innych uspołecznionych zakładów pracy oraz kierownicy zakładów naukowych i szkół obowiązani są uwzględniać w prowadzonej przez nich ewidencji personalnej pracowników i osób pobierających naukę dane dotyczące stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego tych osób (obowiązku wojskowego kobiet), stopnia wojskowego w rezerwie oraz inne dane określone w niniejszym zarządzeniu.

2. Ewidencję danych wymienionych w ust. 1 prowadzą komórki kadrowe. W zakładach pracy, w których nie istnieją wydzielone komórki kadrowe, prowadzenie ewidencji tych danych należy do obowiązku pracownika prowadzącego sprawy osobowe (referenta kadr lub do kierownika zakładu). Ewidencję danych w stosunku do osób pobierających naukę prowadzą organy zakładów naukowych i szkół właściwe do prowadzenia ewidencji tych osób.

§ 2. 1. W ewidencji personalnej pracowników i osób pobierających naukę odnotowuje się następujące dane:

- 1) stosunek do powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet);
- 2) stopień wojskowy;
- 3) numer specjalności wojskowej;
- 4) przynależność ewidencyjną do wojskowej komendy rejonowej.

2. Odnotowanie danych wymienionych w ust. 1 pkt 1 polega na wpisaniu jednego z następujących określeń:

- 1) w stosunku do mężczyzn:
 - a) przedpoborowy,
 - b) poborowy,
 - c) przeniesiony do rezerwy,

- d) zwolniony od powszechnego obowiązku wojskowego;
- 2) w stosunku do kobiet:
 - a) zaliczona do rezerwy,
 - b) zwolniona od obowiązku wojskowego kobiet.
3. Przez użyte określenie:
 - 1) „przedpoborowy” — rozumie się mężczyzn od początku tego roku kalendarzowego, w którym kończą 18 lat życia, do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 19 lat życia;
 - 2) „poborowy” — rozumie się mężczyzn w wieku od początku tego roku kalendarzowego, w którym kończą 20 lat życia, do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 23 lata życia, a jeżeli korzystają z odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu odbywania studiów w szkołach wyższych — do końca tego roku kalendarzowego, w którym kończą 25 lat życia, o ile w tym czasie nie zostali przeniesieni do rezerwy lub zwolnieni od powszechnego obowiązku wojskowego; ponadto, przez poborowych należy rozumieć mężczyzn starszych — do ukończenia 50 lat życia, którzy z jakichkolwiek powodów nie stawali do poboru, jak również mężczyzn, którzy zostali zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy;
 - 3) „przeniesiony do rezerwy” — rozumie się mężczyzn przeniesionych do rezerwy po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej lub bez odbycia tej służby;
 - 4) „zwolniony od powszechnego obowiązku wojskowego” — rozumie się mężczyzn zwolnionych od powszechnego obowiązku wojskowego wskutek przekroczenia ustawowej granicy wieku lub uznania ich ze względu na stan zdrowia za zupełnie niezdolnych do służby wojskowej (kategoria „E”);
 - 5) „zaliczona do rezerwy” — rozumie się kobiety w wieku od 18 do 40 lat życia, a posiadające stopień oficerski —

do 50 lat życia, które zostały poddane rejestracji kobiet, zarządzanej przez Radę Ministrów na podstawie art. 106 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym i zostały uznane za zdolne do służby wojskowej kobiet oraz zaliczone do rezerwy;

6) „zwolniona od obowiązku wojskowego kobiet” — rozumie się kobiety, które były przeznaczone do służby wojskowej kobiet, jednak wskutek przekroczenia ustawowej granicy wieku (pkt 5) lub uznania ich ze względu na stan zdrowia za zupełnie niezdolne do służby wojskowej kobiet albo z innych względów zostały zwolnione od tego obowiązku.

§ 3. Wszystkich adnotacji wymienionych w § 2 należy dokonywać w stosunku do przedpoborowych i poborowych, którzy jeszcze nie stawali do poboru, na podstawie zaświadczeń o zgłoszeniu się do rejestracji, a w stosunku do poborowych, którzy stawali do poboru, oraz żołnierzy rezerwy lub osób zwolnionych od powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet) — na podstawie posiadanych przez nich wojskowych dokumentów osobistych (art. 102 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym).

§ 4. 1. Kierownicy zakładów pracy, zakładów naukowych i szkół zawiadamiają pracowników i osoby pobierające naukę, podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu (obowiązkowi wojskowemu kobiet) o obowiązku niezwłocznego zgłaszania jednostkom kadrowym (§ 1 ust. 2) wszelkich zmian zachodzących w ich stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet).

2. Jednostki kadrowe (§ 1 ust. 2) obowiązane są do odnotowania w ewidencji personalnej danych wymienionych w § 2 w razie każdorazowej zmiany w stosunku pracownika lub osoby pobierającej naukę do powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet).

§ 5. 1. Kierownicy zakładów pracy, zakładów naukowych i szkół obowiązani są do sprawdzenia przez zbadanie wojskowych dokumentów osobistych lub zaświadczeń o rejestracji, czy osoby zatrudnione lub pobierające naukę albo ubiegające się o przyjęcie do pracy lub do zakładu naukowego (szkoły) zgłosiły się do rejestracji i poboru, odbyły zasadniczą służbę wojskową albo ukończyły wojskowe szkolenie studentów i zostały przeniesione do rezerwy lub dopełniły obowiązku meldunkowego przewidzianego w art. 95—98 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym.

2. O niewykonaniu obowiązków wymienionych w ust. 1 przez osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu (obowiązkowi wojskowemu kobiet) kierownicy zakładów pracy, zakładów naukowych i szkół obowiązani są niezwłocznie zawiadomić wojskowego komendanta rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania tych osób.

3. Zawiadomienia wymienione w ust. 2 dotyczące przedpoborowych należy przekazywać właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania tych osób biuru gromadzkiej rady narodowej lub właściwemu do spraw ogólnoadministracyjnych organowi prezydium miejskiej rady narodowej miasta nie stanowiącego powiatu miejskiego, dzielnicowej rady narodowej w mieście nie wyłączonym z województwa lub rady narodowej osiedla albo właściwemu do spraw wewnętrznych organowi prezydium miejskiej rady narodowej miasta stanowiącego powiat miejski (dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa).

§ 6. Jeżeli pracownik lub osoba pobierająca naukę nie posiada wojskowego dokumentu osobistego (zaświadczenia o rejestracji) albo posiada niewłaściwy dokument wojskowy, kierownik zakładu pracy, zakładu naukowego lub szkoły powinien niezwłocznie zawiadomić o tym wojskową komendę rejonową (organ wymieniony w § 5 ust. 3) właściwą ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

§ 7. 1. Organami uprawnionymi do sprawdzania w zakładach pracy, zakładach naukowych i szkołach ewidencji danych wymienionych w § 2 dotyczących pracowników i osób pobierających naukę są organy wojskowe (dowództwa okręgów wojskowych, wojskowe komendy wojewódzkie i rejonowe) oraz właściwe do spraw wewnętrznych organy prezydiów rad narodowych.

2. Organ wojskowy oraz właściwe do spraw wewnętrznych organy prezydiów rad narodowych współdziałają w zakresie wymienionym w ust. 1 na zasadach, które określa Ministerstwo Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych.

3. Osoby delegowane przez organy wymienione w ust. 1 do sprawdzenia ewidencji w zakładach pracy, zakładach naukowych i szkołach obowiązane są okazać jednostkom kadrowym (§ 1 ust. 2) upoważnienie wydane przez te organy.

4. Równocześnie ze sprawdzeniem w ewidencji wpisów dotyczących stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego (obowiązku wojskowego kobiet) pracowników i osób pobierających naukę osoby delegowane uprawnione są również do sprawdzania u tych osób wojskowych dokumentów osobistych (zaświadczeń o rejestracji).

5. Sprawdzanie ewidencji i dokumentów przez osoby delegowane nie może naruszać normalnego toku pracy (nauki).

§ 8. Wszystkie zakłady pracy, zakłady naukowe i szkoły obowiązane są do dnia 31 grudnia 1959 r. uzupełnić ewidencję personalną pracowników i osób pobierających naukę zgodnie z przepisami niniejszego zarządzenia.

§ 9. Traci moc zarządzenie nr 154 Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 1956 r. w sprawie prowadzenia przez uspołecznione zakłady pracy ewidencji danych dotyczących stosunku pracowników do powszechnego obowiązku wojskowego (pomocniczej służby wojskowej kobiet) — (Monitor Polski Nr 54, poz. 588).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz